

Nro. 17.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Indúlt Bétsből, Kedden Augustus 28-ik napján
1804-ik esztendőben.*

B é t s.

Statusminister Gróf Kobentzel ö Excellentziája, minden itt lévő idegen Ministerekhez jelentő irást küldött az Auszriai Örökös Császári méltóság felől. A' következő Császári Koronázás' solennitássalai eránt, nagy Státustanáts tartatott e. h. 21 kén.

Ö Csász. és Apostoli Királyi Felsége, Ns Hont Vármegyének első Vice Ispányát Tekint. Tes a i Foglar János Urat, mind ezen Vármegyében tett sok esztendőktől fogva való szolgálatjaira, mind pedig és nevezetesen a' múlt háború alatt gyűjtött érdemeire való tekintetből, minden taxafizetés nél-

kül Királyi Tanátsoffá nevezni, kegyelmesen méltoztatott.

Magyar Ország.

Budárról, Aug. 23 kán. A' Pesti Logerben nagy innepi paradét tartott a' múlt hétfün (20-ikban) a' katonaság; a' következett Kedden ismét katonai nagy próba tétetett, a' melly egy végtiben 5 órákat tartott; tegnap nyugvó nap vala; ma minnyájan széllyel ofzlanak kvartélyhelyeik felé a' Regimentek. — Albert K. Hertzeg 18-dikban, Lajos Fő Hertzeg 20 dikban, Károly Fő Hertzeg 21 ikben reggeli 3 órakor, Ferdinand és Maximilian Fő Hertzeg ugyan az nap delután, utaztanak el innét.

Posonból Aug. 24-kén. Cs. K. Feldmarschall Károly ö Fő Hertzegsége e. h. 21 kén estve szerentsésen ide érkezvén, az itt lévő reguláris és polgári fegyveres seregek által katonai pompával fogadtatott. Más nap reggeli hatodfél órakor a' Fő Hertz. Ferdinand Regimentjének itt lévő Batalionnyát, a' melly paradéban az ö Fő H. ge szállása előtt állott, megfzemlélni méltoztatott, a' azzal útját a' Turasi Loger felé tovább folytatta. — Ezen Loger Aug. 23-kán kezdödvén Sept. 7 kén ofzlik-el; fő kormányozója a' Morva országi Komendáns Cs. K. Fegyvertármeester Gróf Latour. Császár és Császárné ö Fgek 24 dikben várattatnak oda, és a' katona próbatételek 25-dikben kezdödnak-el, és folynak 28 dikig; — Sept. 1 ső napján nagy tsatázás esik, a' mellyben egy nagyobb erejű sereg egy más gyengébb ellenséges sereget meg futamtván, azt, Brünn városának köfalajjig kergeti; — 3 ikban hasonló ütközet történik, a' melyben a' város felé fekvő seregek magokat ele-

intén vizsgálta vonnyák, hanem segítséget kapván, ismét elő nyomúlnak, és az ellenséget meg verik. A' következő napokon is fognak még külömbkülömb próbatételek esni, a' mellyek után Károly és János ö K. Fő Hertzegségek 7-ikben, ö Cs. Kir. Felségek pedig 8-ikban, útjokat Jósephfiadt felé veszik, a' hol 10-ben nagy mínákkal való próbatételek lesznek.

A' Török szélekről Aug. 13 kán. A' Szerbiai dolgok még lármásabbak kezdenek lenni, inkább, hogy sem tsendesülnének. A' Travnikai Bekier-Balcha, a' ki úgy mütatta eleinten, hogy a' békefégnak szép ízerént való helyreállítása végett ment volna egy csoportoska Török sereggel oda, most a' Belgrádi alsó várban lakik, és semmi hajlandóságot nem mütat a' Szerviaikkal való egygyetértésre vagy a' nékiek való elégtételre. Ezt látván a' Szerviaiak, ismét rajta vannak a' hadikészületeknek tételén; naponként újjabb segítő csoportok érkeznek Lógerjekbe; már leg kisebbé sem láttatnak kételkedni a' felől, hogy megsalattattak, a' Törökök áthal. Mufz-Aga is elérkezett a' Schabatzi Béggel egygyütt ellenek, 2000 Törökökből álló sereggel. Benn Belgrádban 6000 Törökök vannak, a' kik előlről akarják a' Szerviai sereget megtámadni akkór, midőn a' Boznisiak hátulról rá ütnek. A' Konstantinápolyi úton is közelget egy Bacha Belgrád felé: hanem a' Szerviai támadók a' Portának sok Fermannyaira (Hirdetéseire), a' mellyeknek rájuk nézve mind ez ideig semmi jó következéseket nem láttak, rájuk ónvan, feltették magokban, hogy ezen Balchát nem bontáják a' magok hadi lineájokon oly könnyen keresztül, mint a' Travnikai Bekier Balchát,

Azon vannak a' mint hallik hogy a' Montenegrinusokkal akarják öfölte satolai magokat, és ezekkel egy társaságban telnek egy hatóság próbát a' Török seregek ellen. Nem kitsiny nyughatatlanságot okoz a' Szerbiaiaknak egyebek között az, hogy azok a' 4 Dayk, a' kik nem rég Belgrádból kiszöktek, most újj sereget gyűjtenek Bulgáriában. Ezek mind kedvetlen kinézések ugyan a' Szerbiaikra nézve, hanem ők ezek mellett is bátran viselik magokat. Szerentséjek, hogy Bozniában is támadás kezdődvén, az ott lévő Török seregeknek nagy része ennek letsendesítésében foglalatoskodik, és nem fordítottóhatik a' Szerbiaiak ellen.

Ugyantsak a' Török szélekről Aug. 17-kén indult levelekben ezeket olvassuk: —

„A' Schabatzai Bég, és a' Mulz Aga' vezérlések alatt valósággal megérkezett Szerbiába egy Török sereg Bozniából: hanem, rosz újtságot írhatonnét az othon maradottaknak. A' Schabatzban őrizeten lévő Szerbiai Komendáns Jakobluw, pontosan telyesítette a' fő vezértől eleibe adatott intézetsket, és a' jó alkalmatossággal élai el nem mulatta. A' Törököket a' Drinán által botsátotta; ezek, mint előre képzelték a' Szerbiaiak mihelyest Szerbiába béértek, azonnal tüzzel vassal kezdtek pu'ztítani mindenütt, valaholtsak ellenállásra találtak. A' Schabatzai Komendáns az alatt két része oltotta az alatt lévő Szerbiai sereget, és éppen midős a' Törökök egy védelem nélkül való faluban prédáltak és vettek, rájok rohant. Az egymás méstárása kegyetlen volt: hanem, csak ugyan a' Törökök vesztek többet; fele részint vezérekkel egyetemben megölettetek; lokak elfo-

gattattak; és csak kevesen mentették meg futás által magokat. A' Szerbiai' vesztése is rá megy mint mondják közel 400 emberre. Megértvén az ő fő Igazgatójok Czeray György a' történetet, azonnal Schabatzeba termett."

A' Bozniai lárna is a' Törökök és Keresztény lakozok között támadott. Az egész tartomány lázadásban van, és úgy látszik, hogy itt is a' Szerbiaiak példáját követvén a' Keresztény lakozok, a' pogány járomnak lerázását vették munkába, a' mellynek meggátolásán a' Török seregek kézzel lábbal rajta vannak.

Bartfáról. — Ebben az ezftendőben az ide-való ferdőn oly sok vendégek voltanak, nem csak Magyar Orzágról, hanem még a' szomszéd tartományokból, is u. m. Morva Orzágból, Silésiaből, Galliciából, Pruzsziából, sőt Mulzka Orzágból is, hogy a' vendégek egy elsőben magoknak a' városban és a' közel lévő Langenauban is alig találhattanak szállást, míg az előbb jöttek el manetelekkel az azután jötteknek helyt nem adtak. Ezen szállás szűkvóltán a' városbéli Magistratus segélleni kívánván uj épületeknek építésekre és más alkalmatosságoknak meg szerzésekre nevez is rendeléseket tett. Az oda való ferdőarendáns Höcht Ur is nem mulat el semmit is a' mi tőlle ki tehetik vendégeinek mentől jobb móddal való fogadására. Az ő általa most ujjonnan épített Jádzó szinen ezen a' nyáron szakadatlanúl német Komediák és Operák játszottattanak, még pedig híres Operisták által. Az itten muató Urak között némelyek által Lengyel és Francia Játékok is játszottattak, és egy néhány muzikai Akadémiaiák tartattattak. Felváltották ezen mulattzá-

got pompás közönséges és magános Bálók, a' melyeket Iok Magyar és Lengyel Uraságok délfiztet-
tenek.

Nagy Britannia.

Londonból, Aug. 7-kén. A' Breffi hajó-
seregnek egy része addig próbálgatta a' kivezetést,
hogy végezetre valósággal ki is evezett. E' fon-
tos újság Londonban. A' Loyd' kavéházában
ilyen szavakból álló híradás által tétetett a' dolog
tegnap közönségesé: — „

„Plymouthból, Aug. 4 kén. Eppen most
érkezék meg Hawke nevű kisedes hajónk azzal
a' hírrel, hogy 9 Fr. hadi hajók u. m. 4 Linea
hajók és 5 Fregátok, a' Breffi kikötőhelyből kie-
veztek légyen. ~~Capt~~ Admirál Graves utánnok ere-
dett. A' Plymouthi kikötőhelyben álló hadi ha-
jónk parantsolatot vettek, hogy a' kivezéshez min-
nyájan kézfén tartásák magokat.

Plymouthból, Aug. 5-kén. Bizonyosabb
tudósításokból tudjuk, hogy a' Breffből kivezett
Fr. hajósereg nem 4. hanem 9 Linea hajókból és
3 Fregátokból áll. Admirál Graves három óra
múlva tudta meg az ellenség' kivezését, és azon-
nal utánna indúlt, három 84 és három 74 ágyus
Linea hajókkal, 's két Fregátokkal. — Aug. 1 ső
napján éjjel az igen nagy köd' segedelmivel lopta-
ki magát Ganthaume a' kikötőhelyből. A' Fox
nevű Cutter' Hadnagya Nicholson vette legelőbb
észre, és azonnal jelt lövetett. Az ellenségnek
utánna indúlt hajóinkat is ez igazgatta szüntelen
való jellövés által, külömben telyefféggel nem evez-
hettek volna vezedelem nélkül. Aug. 3 kán esett
ártésekre vezéreinknek, hogy a' Camarati öböl-

ben állapodott-légyen meg vasmatskákön az ellen-séges hajósereg.

Itt következnek két tudósítások, a' melyeket ezen dolog felől két Londoni újságok, t. i. a' Kurir, és a' Times, hirdettek-ki: — „

„A' Camereti öböl (így szoll az első), a' hól a' Ganthaume' hajóserege vasmatskákön áll, valami, 18 tengeri mértföld távolságra esik Délre a' hajóknak azon útjoktól, a' mellyen a' Brefti kikötőhelybe ki és béeveznek. Hogy Ganthaume a' helyett, hogy tovább evezett volna, a' Camereti öbölben ily hamar megállapodott, annak lehet tulajdonítani, hogy a' nagy köd nem soká egézfzen elenyészvén, az idő szépen feltisztult. Azt tartják némely embereink, hogy azon öböl, a' hol ő megállapodott, olyan, hogy lehetséges benne az ellenséges hajókra való ütés. Tegnap a' Telegraf által küldetett sebes parantsolat a' Portsmouthi kikötőhelybe, hogy az ott lévő hadi hajók haladék nélkül szedjék fel vitorlaikat, és evezzenek ki: az első meg is tselekedték, hanem az ellenkező szelek miatt ki nem evezhettek. — „Az ellenséges hajósereg' kievezését illető első hír, nem kevés félelmet okozott vala Londonban a' kerekedők között, a' kik éppen útban lenni tudván a' Chinai gazdag hajókat, attól tartottak, hogy annak elfogására evezett ki Ganthaume. Hanem, már elenyészett ez a' félelem, minthogy nem tsak ezen Napkeleti Indiai, hanem a' Napnyugoti Indiai, sőt a' Neufoundlandi és Portugalliai kereskedő hajóseregeink is, szerentsésen mind megérkeztek. A' Napkeleti Indiai 19, a' Napnyugoti Indiai pedig 270 gazdag terhes hajókból áll. — „Mások azt mondják, hogy nem ezen kereskedő hajóknak el-

fogdósása végett evezett volna ki Ganthaume, hanem, hogy magát a' Ferroli kikötőhelyben készen állé Fr. hadi hajókkal öfzfe tsatólja, 's az után Irlandia felé folytassa útját. Vannak a' kik úgy is vélekednek, hogy a' Közép tengerre tzeözna a' Ferroli hajósereggel egygyütt, hogy a' Touioni kikötőhelyet, a' melly Nelson által bészárva tartatik, meguyiffa, vagy a' megfzállásalól feloldozza: hanem ez a' vélekedés sokak előtt nem látszik hitelesnek lenni. Olyanok is vannak, a' kik azt tartják, hogy a' Ganthaume' kievezése, egyátállýában nem egyéb, hanem tsak egy arra szolgáló fortély volna, hogy az által az Anglus vezérek és hadi hajóseregek figyelmeteffége, Boulognétól elvonatassák, 's innét a' nagy expeditzióra kirendeltetve lévő sok száz schalupok és laposs hajók, az Angliai partok felé elevezhessenek. —

„Hogy a' mi Ország'ófzékünket a' Bressi hajóseregnek kievezése még jobban is meggyöztelégyen az eránt, a' mi felől eddig is kételkedni nem látatott, t. i. hogy a' Fr. Ország'ófzék a' maga seregeit valósággal által akarja az Anglus partokra küdeni, bizonyítják ezt a' mi leg ujjabb kézfűleteink. A' Londonban és London körül 10 mértföldnyi távóiságra lakó minden árendások, szekeresgazdák, lótsifzárók, &c, &c, meghivattatván, ma (Aug. 7 kézi) a' Korona vendégfogadóban közönséges gyűlést és tanátsot tartottak, a' felett, hogy az Ország'ófzék' kivánságára, ha t. i. az emenség ki talál szállani, azonnal minden szekereiket és lovaikat a' közönséges szolgálatra elő állítják. Hasonlófot fognak ugyan ezen esetben tselekedni a' Londonban és London körül 10 mértföld távóifág-

ra lakó minden nemesek, papok, és minden birtokosok.“

Londonból, Aug. 8-kán. A' Times nevű Udv. Ujságnak ma kijött darabja ekképpen emlékezik a' Breffi hajosereg' kivezéséről: — „

„A' tegnap érkezett hivatal szerént való tudósításokból tudjuk bizonyosan, hogy az a' Fr. hajósereg, a' mely Aug. 1 ső ejtzakáján a' Breffi kikötőhelyből titkon kivezett, 3 ikban a' Camareti öbölben, Brasthez képeest délre és ettől 18 tengeri mertföld távolságra állott vasmatkákon. Attól tartunk, hogy itt egy könnyen meg nem ütöközhetünk véle jó kimenetellel, kivált ha igaz talál lenni, a' mit felölle mondanak, hogy 9 Linea hajókból és 3 Fregatokból áll. Egy ilyen nagyságú tengeri erő, egy oly hozzá férhetetlen és a' partokon lévő ágyuk által is fedezte: ö öbölben, a' milyen a' Camareti, elégséges lehet nem csak arra, hogy magát védelmezze, hanem arra is, hogy győzedelmeskedjék. Azonközben tsakugyan egész bizodal munk lehet nekünk tengeri vitézeinkhez és hajos katonáinkhoz az eránt, hogy ha a' győzedelemnek nem parantsolhatnának is mindenkor, arra mindazonáltal ezen esetben is méltókká tennék magokat. Mind a' Rochefort mind pedig a' Ferrol előtt álló hadi erők, olly állapotban van, hogy akár melyik szembe találkozzék a' Ganthaume' seregivel, bátran szembe szállhat véle akár mely szempillantatban. Mi nem gondóljuk, mint más tudósítók írják, hogy Admirál Graves a' Breffi kikötőhely elől eltávazván, az ellenségnek kergetésére ment volna. Ganthaume kétség kívül hallotta, hogy a' mi vigyázaton álló Cutterünk,

Fox, jelt lött, és azt hozta - ki belőlle, hogy a' mi hajóink ezekbe vették az ő kilopódását, 's utánna indultak : erre nézve állott-bé a' Camareti öbölbe, reméllvén, hogy ott a' miéink ötet veszedelem nélkül meg nem támadhatják. A' mi Országlószékünk azonközben maga is úgy nézi az ellenségnek ezen kivezését, 's azt oly fontosnak tartja, hogy azonnal rendelést küldött a' Portsmouthi kikötőhelyben álló hadi hajóinknak, hogy haladék nélkül kivezzenek. Admirál Cornwallis, a' ki egy ideig Londonban tartózkodott, hirtelen elevezett a' Gloria nevű 98 ágyus hajón a' mi Brest előtt álló hajóseregünkhöz.“

A' Starr nevű Ujság írja, hogy ismét szölgállván a' Gaathaume vezérlése alatt lévő Fr. hajóseregnek a' nagy köd, már a' Camareti öbölből is kivezett. Erről azonközben még hitelesebb tudósítást kell várunk.

Az árendások, kotsisok, lótsífszárak, 's egyebek gyűlését, Pitt és a' Yorki Hertzeg eszköztek Brook Watson nevű Királyi Bízto által a' Korona fogadóban. A' Királyi Bízto egy hathatós beszédet intézett a' jelenlévőkhöz, a' mellyben a' jelenvaló környülállásokat szemeik' eleibe' terjesztvén, megmondotta nékiek, hogy rend kívül való eszközökre és segedelmekre lévén a' hazának szüksége, leg előbb is a' fő város köteleztetne az egész országnak jó példát adni. Nem lehetne kétkedni, hogy ha a' fő város béli birtokosabb lakosok a' közönséges szükségre szekereiket és lovaikat önként oda ajánlanák, őket az országnak más részeiben is bizonyosan egész készséggel követni fogják mások. A' mi a' szekereket illeti,

ezek eránt azt mondotta a' Biztos, hogy azoknak csak az oltsóbb részeket, t. i. a' kerekeket, tengelyeket, 's a' nyújtórúdakat, &c, kívánna az Országglószék, minthogy a' mi a' több részt illeti, azt maga fogja szolgáltatni, és az új találmány szerént a' katonáknak sietve való szállittatásokra elkészíttelni. A' kik ingyen nem akarják lovaikat és szekereiknek alsó részeiket az Országglószéknek által engedni, szabadságokban áll azért mértékletes bért kívánni, &c. — Az öfzfzehivattatott személyek nagy részint ajánlották magokat az Országglószék kívánságának önként való telyesítésére: hanem, lévén olyanok is, a' kik egy 's más ellenvetéseket tettek, ezeknek szabad választást engedett a' K. Biztos, hogy meg lassák, nem jobb leszene önként telyesíteni azt, a' minek telyesíttetésire külömben kénteleaneak lenni fogja magát az Országglószék szemlélni.

Egy olyan új módi szekeret, a' milyeneken a' katonaságot Angliának egygyik szegletéről a' máfikra igen kevés idő alatt és kevés költséggel lehet szállítani, a' napokban a' katonaparáde' alkalmazosságával Pitt és a' Yorki Hertzeg elő hozatván, próbát tétettek véle.

A' Havrei kikötőhelyre másod versben is rá mentek az Anglus hajók, 's az ott álló ellenesges hajókra és a' városra hathatósan rá tüzeltek, a' mellyről ilyen tudósítást jött-ki a' Londoni Udv. Ujságban: — „

„Havre elől a' Melpomene hajóról, Aug. 2 kán. Sir! én tegnap (így Kapitány Olivier, a' ki ezt az ostromot kormányozta, Lord Keithoz, a' maga fő vezérjéhez) ismét rá menvén a' Havrei

kikötő helyben lévő nagy számbú ellenséges hajókra, azokat, nevezetesen pedig azon 28 Brigget és 28 Luggereket, a' mellyek a' kikötőhely' külső öbliben állottanak, megtámadtam. Bombihányó hajóimat reggeli nyolctzadfél órakor a' kikötőhely' szája eleibe állítván, ezek másfél óráig tüzeltek egymás végtiben. A' város nem soká langot vetett két helyeken, és a' leg szélsőbb ellenséges Briggek magokat bejebb vontak. Egy-egyiknek előttük a' vitorlafáját. Elkövetkezvén azonközben a' tenger' kifolyásának ideje, ekkóra' tüzeleést félbe szakasztottuk. Ma reggeli hatodfél órakor ismét megjelentünk ugyan ezen kikötőhely előtt, 's a' bombihányó hajókat kiállítván, a' tüzeleést 8 órakor újra elkezdtük, és 3 óráig folytattuk. Az ellenség, a' melly eleinten hathatósan felelt, nem soká tsendesedni kezdett, és az ő hajói között nem kis zürzavart vertünk elzükbe a' kikötőhelyben. Nem sokba múlt-el, hogy egy Brigget el nem fogtunk. A' mi Lokusta nevű hajónak az árbótzfáját ellötte az ellenség. — Egyéb kárt nem vállottunk. Egy emberünk is el nem esett. Mi némű kárt okozhattak az ellenségnek a' mi bombiink és fűrtös golyobisaink, meg nem határozhatjuk. Valami 500 efféle golyobisokat hántunk a' városra és a' kikötőhelyben álló hajókra. Kérkedés nélkül elmondhatom azonközben, hogy, ha az ellenség' iparkodása a' mi partjaink ellen való próbatéle' alkalmatosságával is, csak olyan leszen, mint a' maga partjai mellett: nints miért féljünk tőlle igen nagyon. — „Olivier, Kapitány.“

A' Londoni közönséges levelek, mint fontos

dolgot, úgy közlik a' következő sorokat: — „Bizonyossá tehetjük Olvasóinkat a' felől, hogy a' mi külső Miniserünk Lord Harrowby és az Orosz Követ Gróf Worontzow, a' Nagy Britanniai és Orosz Birodalmak között való Offensiv- és Defensiv-Szövetséget, már megkésztették vala akkór, midőn a' Király a' Parlamentom' üléseit térékesztette. Más Hatalmasságok is hivattatták-meg, hogy ezen Szövetségbe álljanak. A' Swed Király fug az első lenni, a' ki ezen meghivatált elfogadja. Némelyek azonközben kétségbe hozzák azt, hogy ez a' Szövetség offensiva is volna.“

Másodszori Tudósítás.

Egy itt Bécsben lakó, a' maga hafznos talalmányaira nézve a' tudós Publicum előtt már eléggé esmértes Technologus Biwanko Ignác, volt Csász. Kir. tisztviseelő és falusi birtokos úr, egy olly hűjázó vagy fedelező égetetlen téglá nemét talált fel nem régiben, a' mellynek sem a' tűz, sem a' hosszas előzés nem árthat, és a' melly az avval sok izben tett próbákhoz képest, sem a' több napi vízben való áztatás, sem a' forró vízben való hosszas főzés által meg nem lágyitattathatik, sem semmi vizet magába nem vesz, sem annyival inkább abban széllyel nem olzik, és el nem olvad. Ennek az újnemű tserép táblának, (a' mint az előttem fekvő műfura mutatja) $\frac{1}{4}$ izni a' vastagsága, a' szine hasonló a' veres márványkőhöz, igen szép sima és fényes, tömött nem porhonyú, és nem töredékeny mint a' minémű a' körönéges téglá lenni szokott, hanem kemény, de a' mellett még is könnyű, következésképen az epületet nem ter-

heli, a' mellyel valamint a' fendeles, úgy a' nád-
 das, venyegés és szalmás épületeket is fedni le-
 het. E' mellett azon lágy mázsával is, a' melly-
 ből ez az égetetlen tserép készítetik, úgy bé lehet
 az említett fedelezetű házakat kenni, hogy azok-
 nak sem a' hosszasan tartó esők, sem a' külső tűz
 semmit sem árthatnak a' belől támadt sebes tűz
 ezt is meg emélfzetheti. E' mellett az a' haszna is
 van ezen égetetlen tserép táblának, hogy azzal a'
 fát, mellynek szük vóltat hová tovább mind inkább
 érezzük, meg lehet kimélleni. Hasznos vólna ez ki-
 váltképen a' két Magyar. Hazára nézve, a' hol rit-
 ka esztendő múlik el, hogy több városok, és falu
 helységek vagy a' történetből támadt, vagy a'
 vetett tűz gyulladás által meg ne károsítsainá-
 nak. —

Minekutánna az ezen talalmánynak szoros meg
 vizgálására ki nevezett *Commissió* azt felelte hasz-
 nosnak találta vólna, nemcsak kegyelmes engede-
 lem engedődött a' fent nevezett Technologus Ur-
 nak azon tserép edénynek maga fábrikájában va-
 ló kázitására; hanem e' mellett egynéhány Csá-
 szári épületek is, nevezetesen Laxenburgban, il-
 lyen új nemű tserép edénnyel fedettek bé, és a'
 Császári magaziumok is illyennel fognak bé fe-
 dettetni. Az illy tserép táblának lágy mázsájá-
 ból egy mázsával, egy egész quadrat, vagy négy
 izegű ölet bé lehet vonni, akár fendellel, akár nád-
 dal, akár szalmával légyen az épület bé fedve, és
 illyenkor a' nád fedelnek három nád vastagságú-
 nál tobnek nem izüklég lenni. Egy mázsának akár
 lagy mázsa, akár a' már kész égetetlen tserép
 táblának, helyben 2 for, és 30 kr, az árra. Ta-

láltatik itt Bétsben, (még egyebütt sohol sem) a' M ö l k e r nevezetű bátyán^l lévő Báró Paskallati háza alatt lévő város sántzában épült fabrikájában. Kész pénz fizetésért, ha kívántatni fog, másuva is kész leszén a' fent nevezett Technologus, az illy tserép táblákat el küldeni hordokban. Az el küldésre leg alkalmatosabbak az olly hordók, a' melyekben olaj vólt annakelőtte. Illyen hordókat elegendőket lehet az ide való Materialistáknál szerezni. — Melly nagy hasznú találmány légyen ez, abból is ki tettzik, hogy Császár Eő Felsége, ezen fáabrikát, a' múlt Junius 19 ik napján, maga is meg látogatni, 's meg vizgálni méltóztatott.

H i r a d á s.

El fogyván szinte egészszén azon Oskolai T a n i t ó K ö n y v' Exemplárjai, mellyet ez előtt egy-néhány éltendőkkel nyomtattattam, úgy hogy többé azok nem is találatnának egyebütt mint P e s t e n Titt. Könyváros Kiss István, és S. P a t a k o n Prókátor Látzai Daniel Uraknál egynehány Exemplárookban: jelentem illendő tífztelettel, minden ez eránt töllem tudakozódó, vagy tudni kívánó Uraknak, hogy a' nevezett könyvet újra ki dolgozva, nevezetes változtatásokkal, és kivált a' Falusi Oskolákra 's Leány gyermekekre lejendő nagyobb tekintettel szándékozom nem sokára közre botsátani. De mivel, még a' munkának is van valami hijja, az új Censuráltatás is időt kíván; erre nézve, a' kik addig várakozni sokallanák, a' kinevezett két helyeken még valami hetvenig való Exemplárokat találhatnak. Irtam Pápán 5. Aug. 1804.

Látzai Jó'sef Prof. m. k.

Tudósítás.

Számmér Mihály' Wefzprémi Könyvnyomtató Sajtója alól, e' folyó 1804 dik e'ztendőben, Szent Iván' Hava' 1 ső napján, illy t'zímű új munka került ki, jóféle nyomtató papíroson, nagy 8 ad rétben:

XII. óra alatt tett, némelly világosító Jegyzések, a' Szent Dávid'.CL 'Sóltárjait, és a' Ditséreteket magában foglaló Enekes Könyvre.

A' Magyar Országí Ref. Oskolák épületekre, és a' köznép' világosodására készítette, és kiadta Szrógh János, a' Balaton Fő Kajári Ref. Oskola' egyik Tanítója.

Ezen munkánsk nyomtatványai már eliszfélesztetvén, azokat; kötetlen, 30 xrokért, e' következő helyeken lehet találni:

Debretzenben, Bartha István Úrnál, Könyvkötőnél.

Lofsontzon, Gergely Gábor Úrnál Könyvkötőnél.

Miskóltzon, Miskóltzi János, és Szíjgyártó Sámuel Uraknál, Könyvkötőknél.

Pápán, 'Sóldos György Úrnál, Könyvkötőnél.

Pestben, Kis István Úrnál, Könyvbótosnál.

Rimafzombathban, Ferentzi Sámuel Úrnál, Könyvk.

Sáros Patakon, Fejes István Úrnál, Könyvárosnál.

Székes-Fejérvárat, Lang Agofton, és Baumefter Jó'sef Uraknál, Könyvkötőknél.

Wefzprémben, Számmér Mihal'y Úrnál, Könyvnyomtatónál.